

ABAU 2021

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

XEOGRAFÍA

(Cód. 35)

PREGUNTA 1. Defina 10 dos 15 termos propostos, indicando exemplos de España ou Galicia. (5 puntos, 0,5 puntos por definición).

1. Censo de poboación: É un documento no que se reconta a poboación dun país nun momento determinado, achéganos información sobre o volume de poboación dun lugar, a súa composición por sexo e por idades, estado civil, tamaño da familia, nivel de estudos, renda, etc.

2. Explotación intensiva: É aquela explotación agraria ou gandeira que elimina os barbeitos e recorre á produción continua do terreo, estimulada polo emprego de fertilizantes e o regadío artificial. Este tipo de agricultura intensiva obtén unha forte produtividade, sobre terreos moitas veces de extensión reducida. É moi habitual no litoral mediterráneo, especializado na horticultura.

3. Laurisilva: É un bosque nuboso subtropical, propio de lugares húmidos, cálidos e sen xeadas, con grandes árbores, que en España se dá nas illas Canarias, máis concretamente nas vertentes setentrionais das illas occidentais de maior elevación, alí onde o “mar de nubes” –determinado pola afluencia dos alisios- permite o seu crecemento.

4. Tectónica de placas: Teoría que explicou a deriva continental e outros fenómenos. A superficie exterior da Terra consiste en aproximadamente dez bloques ou placas ríxidas. Estas transportan os continentes e os solos oceánicos, están en constante movemento e son a causa de moita actividade xeolóxica (formación de montañas, volcáns e terremotos). As placas sofren tres tipos básicos de movementos: sepáranse, converxen e deslízanse.

5. Taxa de fecundidade: É a que relaciona o número de nados vivos nun ano co número de mulleres en idade (15-49) de ter fillos, e exprésase en tantos por mil. A taxa de fecundidade é igual ao número de nacementos multiplicado por 1000, dividido polo número de mulleres entre 15 e 49 anos. A taxa é alta se o valor é superior a 150‰, media se está situada entre 150‰ e 75‰ e baixa se é inferior a 75‰.

6. Isohieta: isoliña imaxinaria que une puntos con iguais valores de precipitacións, nun mapa no que se expresen cantidades de precipitación recibida por áreas. Utilízase sobre todo nos mapas climáticos.

7. Landa: Formación vexetal de matogueira, característica da rexión eurosiberiana e como consecuencia da degradación do bosque mixto atlántico. Está formada por

matogueiras como a xesta, o toxo e o breixo, podendo acadar os tres metros de altura. É característica da España húmida, asentándose sobre solos pobres e pouco aptos para o cultivo.

8. Aluvi3n: Dep3sito de materiais detr3ticos, transportado e depositado de xeito transitorio ou permanentemente por unha corrente de auga. Habitualmente, est3 composto por areas, gravas, arxilas ou limos, acumul3ndose nas canles das correntes, nas chairas inundables e nos deltas.

9. Meseta: Superficie plana de gran extensi3n, horizontal ou lixeiramente basculada, elevada con respecto ao nivel do mar. Apenas presenta accidentes topogr3ficos de importancia e os seus rebordes poden ser monta3nosos. En Espa3a 3 a unidade principal do relevo peninsular.

10. Acuicultura: 3 o conxunto de actividades que, mediante alg3n tipo de intervenci3n no ciclo biol3xico ou no medio no que habitan os peixes, permiten controlar a s3a reproduci3n e/ou crecemento. 3 moi significativa en Galicia, e est3 restrinxida a un pequeno abano de especies, principalmente peixes, moluscos e crust3ceos, en funci3n da s3a importancia econ3mica e do desenvolvemento dunha tecnolox3a axeitada e limitada espacialmente 3 beiramar ou 3s augas continentais.

11. Econom3a somerxida: Conxunto de actividades econ3micas que se desenvolven de maneira subrepticia e escapan ao control fiscal e 3s leis e normativas laborais.

12. Poboaci3n activa: Sector da poboaci3n que se atopa en idade apta para traballar (16 a 65 anos). Se est3 empregada denom3nase poboaci3n activa ocupada; se est3 en paro, poboaci3n activa desocupada ou desempregada.

13. R3a: Val fluvial somerxido baixo o nivel do mar a causa da elevaci3n deste. A orixe xeomorfol3xica est3 relacionada cun asolagamento do val fluvial, relacionado con movementos isost3ticos e un afundimento tect3nico asociado 3 rede de fracturas preexistentes. As R3as Altas e Baixas galegas son bo exemplo disto.

14. Municipio: Entidade administrativa de car3cter local e divisi3n territorial que constit3e o nivel b3sico da organizaci3n do Estado espa3ol. O seu goberno e administraci3n corresponden ao concello.

15. Barlovento: Aba dun relevo monta3 noso que pola s3a orientaci3n respecto ao vento dominante queda exposto ao fluxo ascendente do aire. A aba de sotavento, polo contrario, queda exposta ao fluxo descendente.

PREGUNTA 2. Desenvolva un dos dous temas seguintes

2.1. Formación e evolución xeomorfolóxica da Península Ibérica e das Illas Canarias e Baleares (da era arcaica ao glacialismo cuaternario). (5 puntos)

O relevo actual da Península é o resultado dunha historia xeolóxica de millóns de anos na que se alternaron fases oroxénicas con outras de calma, nas que predominou a erosión e a sedimentación.

1) Durante a era arcaica ou Precámbrico (4.000-600 millóns de anos) emerxeu do mar unha banda arqueada de noroeste a sueste, formada por lousas e gneis, que comprendía case toda a actual Galicia. Tamén xurdiron elevacións nalgúns puntos illados do Sistema Central e dos Montes de Toledo. Este macizo precámbrico foi arrasado posteriormente pola erosión e cuberto case na súa totalidade polos mares paleozoicos.

2) Na era primaria ou Paleozoico (600-225 millóns de anos) tivo lugar a oroxénese herciniana (ou varisca). Dos mares que cubrían a maior parte da Península xurdiron as cordilleiras hercinianas, formadas por materiais como o granito, lousa e cuarcita. Ao oeste elevouse o Macizo Hespérico, arrasado pola erosión durante a mesma era primaria e convertido en zócalo ou meseta inclinada cara ó Mediterráneo. Ó norleste apareceron os macizos de Aquitania, Catalano-Balear e do Ebro, e ó sueste, o Macizo Bético-Rifeño. Todos eles foron tamén arrasados pola erosión e durante a era primaria convertidos en zócolos.

3) A era secundaria ou Mesozoico (225-68 millóns de anos) foi un período de calma no que predominaron a erosión e a sedimentación. Continuou o aplanamento das cordilleiras hercinianas (ou variscas). A inclinación do zócalo da Meseta cara ó Mediterráneo permitiu, nos períodos de transgresión mariña, unha fonda penetración do mar, que depositou no seu bordo oriental unha cobertura non moi potente de materiais sedimentarios plásticos (calcaria, arenito, marga). Tamén se depositaron enormes espesuras de sedimentos en fosas mariñas situadas nas actuais zonas pirenaica e bética.

4) Durante a era terciaria (68-1,7 millóns de anos) produciuse a oroxénese alpina. Como resultado desta:

- Levantáronse as cordilleiras alpinas, ó pregarse os materiais depositados nas fosas pirenaica e bética entre os macizos antigos, que actuaron como topes. Xurdiron os Pireneos entre os macizos de Aquitania, Hespérico e do Ebro (que acabou afundíndose), e as cordilleiras Béticas, entre os macizos Bético-Rifeño e o Hespérico.

- Formáronse as depresións prealpinas paralelamente ás novas cordilleiras, e entre estas e o macizo antigo: a depresión do Ebro, paralela ós Pireneos, e a do Guadalquivir, paralela ás Béticas.

- A Meseta viuse afectada pola oroxénese alpina. En primeiro lugar pasou a inclinarse cara ó Atlántico, determinando a orientación cara a este océano de boa parte dos ríos

peninsulares. En segundo lugar formáronse os bordos montañosos da Meseta. No seu bordo oriental pregáronse os materiais plásticos depositados polo mar na era secundaria, orixinando a parte oriental da cordilleira Cantábrica e o Sistema Ibérico. No bordo sur da Meseta, o empuxe das cordilleiras Béticas levantou Serra Morena. Por último, o zócolo da Meseta, formado por materiais paleozoicos ríxidos, experimentou fracturas e fallas. Os bloques levantados formaron o Macizo Galaico e as serras interiores da Meseta (Sistema Central e Montes de Toledo). Nesta era tamén orixinouse o conxunto de natureza volcánica das Illas Canarias.

5) **Durante a era cuaternaria** (1,7 millóns de anos ata a actualidade) producíronse o glaciario e a formación de terrazas fluviais.

- **O glaciario** afectou ás cordilleiras máis altas (Pireneos, cordilleira Cantábrica, Sistema Central, Sistema Ibérico e Serra Nevada), dando lugar a glaciares de circo e de val. Os glaciares de circo nas cabeceira dos vales e os glaciares de val no val dándolle a forma de “U”.

- **A época glaciario caracterizouse pola formación de terrazas fluviais**, antigos chans de inundación abandonados polo posterior encaixamento fluvial. As terrazas son froito das alternancias climáticas do Cuaternario. Os sucesivos ciclos glaciais e posglaciais do Cuaternario deron lugar a terrazas graduadas. Na Península, as máis características son as formadas polo Douro, o Texo, o Guadiana, o Guadalquivir e o Ebro.

2.2. Transformacións recentes na estrutura agropecuaria española. a) As explotacións agrarias. b) Técnicas e sistemas agrarios. c) Política Agraria Común. (5 puntos).

O espazo rural é o territorio non urbanizado da superficie terrestre. Tradicionalmente foi un espazo agrario onde se desenvolvían as actividades agrícolas, gandeiras e forestais. Non obstante, desde a década de 1970, introducíronse outras actividades (residenciais, industriais, de servizos, recreativas e paisaxístico-conservacionistas) e o espazo rural volveuse máis heteroxéneo e complexo.

a) As explotacións agrarias

Unha explotación agraria é unha unidade económica que agrupa todas as parcelas traballadas por un mesmo agricultor ou gandeiro, xunto ás instalacións complementarias. En España contabilízanse hoxe un millón de explotacións agrarias, cifra moi inferior a décadas anteriores debido ao abandono de terras polos que se xubilaron, emigraron ou cambiaron de actividade e tamén como resultado dun proceso de concentración de parte desas terras.

Esa concentración permitiu a elevación do tamaño medio das explotacións aínda que existen fortes contrastes. O resultado é unha dualidade cada vez maior entre unhas explotacións familiares moi pequenas e pouco rendibles, en progresivo abandono ou traballadas só a tempo parcial cunha baixa produtividade e unhas empresas agrarias, de particulares, sociedades ou cooperativas, que teñen maior dimensión, estanse

modernizando e son rendibles.

Tamén existen importantes diferenzas rexionais en canto ao tamaño medio das explotacións agrarias: as rexións dominadas por cultivos de secaño ou devesas presentan explotacións de maior tamaño medio e as rexións húmidas e de especialización gandeira, xunto aos regadíos do litoral mediterráneo, contan con explotacións máis pequenas.

No referente ao réxime de tenza pode distinguirse entre tenza directa, arrendamento e parzaría. Na actualidade, un 70% das terras cultivadas mantéñense en tenza directa e tende a desaparecer o sistema de parzaría.

Un medio para conseguir explotacións agrarias rendibles de dimensión suficiente foi a creación de cooperativas (arredor de 4.000 e 45% da produción). Predominan as dedicadas a transformar os produtos e comercializalos.

b) *Técnicas e sistemas agrarios*

As técnicas e os sistemas agrarios experimentaron cambios desde a década de 1960. As transformacións técnicas consistiron na incorporación de avances como a mecanización de tarefas, a selección xenética das sementes e razas gandeiras, ou o uso de fertilizantes químicos e produtos fitosanitarios.

As transformacións nos sistemas agrarios supuxeron unha crecente intensificación da produción e un paralelo aumento dos rendementos. A agricultura española actual coñeceu un intenso proceso de modernización, o que permitiu elevar a súa eficiencia. As transformacións máis importantes son:

- Unha crecente especialización do territorio nos cultivos para os que teñen mellores condicións competitivas, abandonando o resto.
- Maior investimento de capital para incorporar maquinaria (tractores, colleitadoras, motores para rega, etc.), produtos químicos (fertilizantes, herbicidas, praguicidas, etc.) ou sementes seleccionadas e transxénicas. Este tipo de investimentos reduce a necesidade de traballadores e aumenta os rendementos, aínda que tamén pode ter consecuencias negativas (contaminación e riscos para a saúde).
- Forte incremento da superficie en regadío, que permite aumentar a produción pero tamén provoca a sobreexplotación de certos acuíferos e crecentes conflitos pola auga.
- Incorporación de novas técnicas de cultivo, como o enareado ou cultivo baixo plástico. No enareado alternanse capas de area e esterco, permitindo cultivar terras moi pouco fértiles; sobre todo, no sueste peninsular. O cultivo baixo plástico asóciase ao uso de técnicas avanzadas como o cultivo hidropónico, sen solo, a rega por goteo, ou a creación de microclimas controlados a distancia con medios informáticos.

c) Política Agraria Común (PAC)

As áreas rurais españolas cunha importante presenza de actividades agrarias enfróntanse desde hai décadas a importantes problemas: escasa competitividade dunha parte dos produtos (que só poden ser rendibles mediante subvencións), progresivo despoboamento e envellecemento das áreas rurais, redución dos empregos agrarios, ingresos medios inferiores e crecentes impactos ambientais.

Ante esta situación todos os países desenvolvidos manteñen unha política agraria que trata de asegurar a viabilidade do sector, e así manter a presenza no campo dun certo número de agricultores e gandeiros; procurando, deste xeito, elevar as súas rendas tanto por razóns económicas coma sociais e ambientais.

Desde a entrada na Unión Europea, a maioría das accións dirixidas á promoción do sector agrario español proveñen da Política Agraria Común (PAC). Aínda que a PAC coñeceu importantes cambios ao longo do tempo, a súa influencia sobre o sector agrario español concretouse nunha serie de accións:

- Establecemento de prezos de garantía para determinados produtos agrícolas e gandeiros con subvencións.
- Esixencia de redución de superficie, ou cotas máximas de produción, para algúns cultivos ou especies gandeiras que xeran excedentes non consumidos.
- Apoio á reforestación de terras agrícolas e á agricultura e gandería ecolóxicas.
- Axudas para a modernización das explotacións
- Apoio á diversificación económica do mundo rural (turismo rural, artesanía e industria, etc.).
- Axudas especiais para áreas de montaña e zonas desfavorecidas.

Pese a ser a clave que permite manter hoxe activas boa parte das explotacións agrarias, a PAC enfróntase a certas críticas debido a que absorbe parte importante do orzamento total comunitario, o que non corresponde ao peso relativo do sector e a que supón un proteccionismo do seu mercado interior.

PREGUNTA 3. Análise de documento gráfico:

Atendendo ás figuras 1 e 2: a) Cite as catro provincias que teñen unha porcentaxe máis alta de poboación residindo na súa capital (figura 1). (1 punto)

Álava, Madrid, Valladolid e Zaragoza

Comente o documento da figura 2 atendendo ás seguintes cuestións:

b) Identifique e describa a información representada, e determine o emprazamento e a localización da cidade. (1 punto)

A figura 2 é unha representación a escala dun fragmento do plano urbano da cidade de Barcelona, capital da comunidade autónoma de Cataluña e principal metrópole rexional.

Un plano urbano é unha representación gráfica das superficies construídas e as libres (rúas, prazas, xardíns, parques), así como a súa organización no espazo e a través do tempo. O plano permite diferenciar fundamentalmente tres grandes unidades morfolóxicas: o caso antigo ou cidade preindustrial (anterior ao século XIX), os ensanches burgueses e barrios industriais (século XIX) e as periferias (séculos XX e XXI).

O emprazamento é o lugar que serve de soporte físico á cidade. Barcelona está emprazada á beira do mar Mediterráneo (na figura podemos ver algúns dos peiraos das instalacións portuarias relacionadas coa importante función comercial que tivo a cidade dende a súa orixe, á que acompañaron a función comercial e defensiva). A cidade está encaixada entre o límite marítimo e as estribacións da Cordilleira Costeiro Catalá polo que o seu crecemento seguiu a liña de costa cara a municipios próximos como Badalona ou Hospitalet de Llobregat. A parte principal do plano correspóndese cunha chaira (dada a uniformidade da trama).

Hoxe en día é a segunda cidade máis poboada do país e a primeira de Cataluña formando parte dunha das áreas máis desenvolvidas do país polo que a súa influencia é suprarexional (mesmo nacional e internacional nalgunha das súas funcións), articulando o denominado eixe mediterráneo.

c) Relacione a evolución histórica da cidade cos tipos de trama que presenta o plano. (1,5 puntos);

Como a maioría das grandes cidades, Barcelona presenta un plano complexo que pode estruturarse en tres grandes áreas ou unidades morfolóxicas: casco antigo, ensanche e periferia.

O casco antigo ou histórico (cidade preindustrial) ocupa unha superficie relativamente pequena dentro da cidade actual. Barcelona na súa orixe foi un antigo campamento romano que xa tivo un plano hipodámico amurallado. Posteriormente, a cidade medieval remodelou estes espazos, creando un casco histórico de rúas estreitas e irregulares, abigarradas e rodeadas por unha muralla sinuosa. Esta parte é facilmente identificable na zona suroccidental do plano, ao leste da grande zona verde que corresponde ao parque de Montjuic: un plano anárquico propio da cidade medieval que amosa un crecemento sen planificación. As súas rúas son estreitas, curtas e retorcidas, propias do crecemento orgánico. A súa trama é pechada e compacta debido a que o crecemento da cidade aconteceu durante séculos no espazo intramuros, con construcións estreitas e altas, e practicamente sen infraestruturas comúns. Nesta zona se localizan algúns dos edificios históricos máis importantes da cidade (Catedral, Barrio Gótico...). O espazo público é moi limitado. A antiga muralla medieval foi reemprazada por rondas e vías que a atravesaron desde finais do século XIX, cando o tráfico rodado estimulou a demolición das murallas e a creación de novas rondas perimetrais.

O crecemento da cidade no século XIX levou a proxectar un ensanche en torno á cidade preindustrial. Ildefonso Cerdá foi o encargado de proxectar o ensanche burgués adoptando un plano en cuadrícula, dameiro ou ortogonal con mazás cadradas delimitadas por rúas que se cortan formando ángulo recto. Cerdá introduce a novidade

de rasgar as esquinas en chaflán para facilitar o tráfico da cidade (desta maneira a mazá cadrada se transforma en octogonal) e deixa, como podemos ver no plano, amplas rúas entre as mazás. O plano ortogonal rómpese coa apertura dunha diagonal que facilita o tráfico e os desprazamentos. O Ensanche de Cerdá, que prevía a combinación de zonas verdes con zonas edificadas e mesmo emprazamentos industriais, foise recheando progresivamente por mor dunha especulación urbanística que ocupou todas as mazás con funcións preferentemente residenciais.

A importancia industrial de Barcelona estimula o seu crecemento e novas expansións que supoñen a anexión á cidade do que eran pobos agrícolas transformados en barrios urbanos. Son as periferias dos séculos XX e XXI. O plano destas periferias non presenta a regularidade xeométrica e a amplitude de rúas que ten o ensanche burgués. Nelas localízanse barrios industriais, barrios obreiros, etc, con distintas morfoloxías relacionadas cos gustos urbanísticos e arquitectónicos das distintas épocas históricas.

d) Comente os problemas actuais das zonas antigas urbanas e posibles solucións. (1,5 puntos).

Ao igual que en moitas grandes cidades, os principais problemas do casco antigo son o deterioro físico de rúas e casas, o que da lugar a unha degradación social que provoca envellecemento da poboación, perda de poboación, baixo nivel de renda e concentración de clases marxinais cun rápido desgaste das edificacións. Isto provoca un deterioro ambiental que prexudica á imaxe da cidade. Ademais, a terciarización do solo provoca o baleiramento do centro fóra das horas comerciais.

As posibles solucións a estes problemas son a posta en práctica de políticas de rehabilitación de edificios, a creación de espazos verdes e o fomento do uso residencial. Tamén a aposta pola sustentabilidade medioambiental destes espazos (peonalización) para reducir a contaminación atmosférica e acústica, así como fomentar a cohesión social (área de oportunidades económicas que atraia poboación nova e de maior nivel de renda).

Non obstante, nos últimos anos, ligado a este proceso de revalorización dos centros históricos aparece o problema da xentrificación que remodela o espectro social da poboación que o habita.

Especialmente nestas zonas antigas deben fomentarse políticas públicas de conservación e revitalización mellorando os espazos públicos, rúas e prazas ou dar un novo uso a vellos monumentos, converténdoo, por exemplo, en edificios administrativos ou universitarios, que contribúan a dinamizar a vida dos centros históricos.

PREGUNTA 4. Análise de documento gráfico.

Atendendo ás figuras 3 e 4:

a) A partir da información da figura 3, indique o nome dos cinco sistemas montañosos sinalados nela. (1 punto)

1. Sistema Ibérico
2. Pireneos
3. Serra da Tramontana
4. Sistema Central
5. Serra Morena

b) Identifique os tipos de documento e a información presentada nas figuras 3 e 4. (1 punto).

A figura 3 é un mapa temático (físico) de España, no que se representan os principais ríos e sistemas montañosos. É un mapa de relevo e hidrografía moi simple, que carece de escala.

A figura 4 é unha fotografía frontal dunha paisaxe natural correspondente a unha zona montañosa do Norte peninsular, no que se escalonan en altura distintas formacións vexetais. A imaxe provén dunha conta oficial correspondente á promoción turística de Asturias.

c) Explique como inflúen os condicionantes físicos no desenvolvemento da vexetación propia desta rexión. (1,5 puntos).

No desenvolvemento da vexetación da rexión asturiana -na que se sitúa o Cordal Cantábrico- inflúen fundamentalmente tres condicionantes físicos: a altitude, a orientación e a pendente.

A altitude provoca unha redución da temperatura (gradiente adiabático) nunha media de 0,6°C cada 100 m de altura. A altitude determina tamén a concentración das precipitacións nun tramo determinado da montaña, alí onde a saturación do aire orixina maior cantidade de meteoros (choiva, saraiba,...). A partir de determinada altura, a precipitación tende a reducirse ou producirse en forma de neve. Todo iso provoca un escalonamento da vexetación en altura, tal e como se observa na figura 4, en que se distinguen netamente o piso arbóreo alpino boscoso e o piso nival con ausencia de vexetación. A pradería que aparece en posición inferior pode ser debida a un aproveitamento gandeiro que favoreceu a corta de parte da fraga. Bioxeograficamente encádrase na rexión eurosiberiana.

A orientación provoca diferenzas entre áreas máis húmidas (avesedos ou “umbrías”) - en xeral orientados cara ao N nesta zona xeográfica- e outras máis secas (solleiras, orientadas cara ao S. dos relevos dominantes). A orientación fornece de maior humidade ás abas de barlovento e menor ás de sotavento. En xeral, no Cordal Cantábrico, avesedo e solleira coinciden, respectivamente, con barlovento e sotavento.

Outro factor que determina a vexetación é a pendente (a maior pendente, menor profundidade de solo, motivo polo que nas altitudes máis elevadas o grosor do solo é escaso e a posibilidade de medrar os pisos arbóreos redúcese máis).

A vexetación que se distingue na figura 4 inclúe pradería, fraga oceánica de montaña - bosque caducifolio- e piso nival rochoso, no que non medra a vexetación por mor da forte pendente e a escaseza ou nula profundidade do solo.

d) Indique as características climáticas propias deste dominio. (1,5 puntos).

A área montañosa á que corresponde a figura 4 está por enriba dos 1.000 metros de altitude. Nestas áreas predomina, en España, o clima de montaña, caracterizado globalmente por un aumento das precipitacións totais anuais e unha redución da temperatura media anual con respecto á contorna próxima. Este sistema montañoso discorre de O a E no Norte peninsular, actuando como pantalla para masas de aire húmidas procedentes do Norte (efecto *Foehn*) o que provoca unha importante disimetría de vertentes en canto ao total de precipitacións.

A temperatura media anual soe estar por debaixo dos 10°C, e diminúe a medida que nos achegamos aos cumes montañosos. A oscilación ou amplitude térmica anual (diferenza entre a temperatura media máis elevada e a media máis baixa) soe ser superior aos 10°C, mesmo superior aos 15°C; esta oscilación fálanos do contraste estacional entre invernos fríos -con medias por debaixo dos 0°C- e veráns frescos -que non soen superar os 20°C.

As precipitacións anuais adoitan ser abundantes para o contexto español. Tenden a superar os 1.000 mm por ano. Distribúense de xeito bastante regular, se ben minguan en verán -a estación na que a influencia do anticiclón das Azores estabiliza o tempo meteorolóxico e facilita a redución das precipitacións. En consecuencia, nas montañas asturianas -ás que se refire a figura 4, en posición setentrional na península ibérica, a aridez estival é inexistente. Tan só noutras montañas mediterráneas ou canarias se produce un maior risco de aridez.

As montañas asturianas sitúanse na contorna do dominio climático oceánico, caracterizado globalmente polas precipitacións regulares e ben distribuídas ao longo de todas as estacións, xunto con temperaturas medias suaves. En consecuencia, estas características globais do dominio oceánico sonlle aplicables, pero tendo en conta a tendencia global ao incremento das precipitacións e da amplitude térmica existente nas áreas montañosas.